

IMPOST A LA BANCA

**Guillem López
i Casasnovas**

Professor d'Economia
Universitat Pompeu Fabra

No veig clares les raons d'un impost sobre la banca. Sense cap simpatia particular amb el sector financer no crec que en tot cas sigui la seva situació similar a la d'altres sectors que s'estan lucrant, com ara el sector elèctric, de la conjuntura energètica. Aquí sí, com a sector protegit s'està beneficiant de manera homogènia i continuada d'uns guanys que li venen del cel (*windfall profits* en anglès), sense causa aparent de mèrit propi per part seva, de millora de productivitat, condicions d'oferta o més eficiència en el control de costos. Gran part del benefici extraordinari prové d'una demanda captiva que compta amb consums molt poc elàstics als preus.

Pel que fa a gravar la banca algú pot argumentar que es tracta de recuperar, a la primera que s'ha pogut, part dels ajuts públics que aquesta va rebre amb la crisi financerà. Però això son mitges veritats: caixes més que bancs, i no de manera homogènia, en foren els principals beneficiaris dels ajuts. En efecte, i contràriament a altres sectors protegits, aquí sí que trobem accionistes que ho han perdut tot.

L'impost uniforme no sembla doncs lògic, ni que sigui la via fiscal la millor per a recuperar aquells recursos; regular millor tipus i comissions, en favor del que paguen els ciutadans, ha de ser millor que el govern faci caixa, ja veurem amb la repercussió final qui acabi pagant l'impost!. Notem, a més, que el trasllat a preus de l'impost, des d'un punt de vista fàctic és més fàcilment controlable en el preu de l'energia que a la cistella de camins que te la banca per a refer-se de la penalització fiscal.

No sembla massa rigorós tampoc que un president de govern digui que si aquesta mesura molesta a la Sra Botin és que 'anem bé'. Això és un comentari de

carrer impropri d'un mandatari. Part dels beneficis de BBVA i Santander venen de fora del país (avui més de la meitat); certament unes xifres elevades de les que la gent desconeix les bases del capital de referència per a valorar-les en termes justos de percentatges i no en valors absoluts. En resum, la via de l'argument des seixanta mil milions d'ajuts rebuts amb la crisi financerà no em sembla prou robust: la distribució no va ser igualitària, i

les caixes (els nostres estalvis) foren les grans beneficiàries (cap dipositant va perdre diners, a diferència dels accionistes).

◆ **MÉS SIGNIFICATIUS** han sigut els ajuts rebuts del Banc Central Europeu, però aquest és un argument més europeu que estatal, i del govern a través de l'ICO amb motiu de la covid que ha servit per a mantenir vives moltes empreses. El primer ajut del BCE ha estat a través del tercer programa TLTRO que ha permès que molts bancs hagin pogut agafar diners (cobrant un 1 per cent) i dipositant-los al propi BCE (pagant un 0,5 per cent). Amb aquesta estratègia conservadora els bancs haurien guanyat 1.450 milions d'euros a l'any, una xifra molt semblant a la que el govern pretén recaptar anualment amb el nou impost. A més, amb motiu també de la pandèmia, el govern va aprovar, molt encertadament, diverses línies d'aval que cobrien fins el 80 per cent de determinats préstecs i crèdits concedits pels bancs a

les empreses. Acollint-se a aquesta garantia es concediren més d'un milió d'operacions a més sis-cents mil empreses per un total de quasi cent vint cinc mil milions d'euros, assegurant la viabilitat de moltes empreses. Reconeixent que ha valgut la pena, sens dubte, val a dir que el bancs s'han vist també parcialment afavorits de dues maneres. Primera, perquè aquests crèdits d'alt risc han evitat els impagaments d'altres crèdits concedits amb anterioritat per la banca, i segona, perquè aquest crèdits han generat nou negoci pels bancs amb un risc limitat.

Per acabar, cal analitzar possibles impactes negatius d'aquest nou impost. Des d'un punt de vista de l'estabilitat del sistema financer i de la solvència no sembla que la xifra objectiu de recaptació de l'impost pugui posar en dificultats la solvència dels bancs espanyols, encara que si durant els propers dos anys (la vigència prevista de l'impost) es produís una recessió econòmica amb efectes severos (increment important dels impagats, desvalorització de la cartera de deute sobirana, increment de costos per la inflació, etc) aquest nou cost impositiu no ajudaria gens. Des d'una perspectiva de provisió de crèdit a l'economia, contràriament al que diuen ara alguns dels representants de la banca, que comprensiblement estan enfadats, no és previsible cap problema, donada la còmode situació de liquiditat dels bancs i la necessitat que tenen de generar negoci; els problemes podrien venir, més bé, del deteriorament de les finances de les empreses i de les famílies.

En tot cas, una acceptació més argumentada i comprensiva sobre l'impost segur que hagués permès millorar la imatge dels bancs, avui deteriorada per molts motius, tant de tracte personal com de transparència, alguns dels quals han suposat fins i tot condemnes judicials, quan a la cerca de beneficis com fos varen amb la crisi treure clarament els peus dels llençols davant de certa passivitat del regulador.

* Article publicat a «La Vanguardia» el 7 d'agost.